ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ପ୍ରସାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅସତ୍ୟ ଓ ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର ଖବର ପ୍ରକାଶ ନ ପାଉ: ମନୋଜ ଦାସ

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୫।୧୦ (ଇ.ମି.ସ.): କେବଳ ପ୍ରସାର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଆଜି ଅନେକ ଖବରକାଗଜ ପାଠକୀୟ ନିମ୍ନ ରୁଚିକୁ ମୁଖ୍ୟ ମାଧ୍ୟମ କରି ନେଉଥିବାର ଯେଉଁ ଅଭିଯୋଗ ହୁଏ ତାହା ସଂପୂର୍ଣ ଅସତ୍ୟ ନୁହେଁ; କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ଖବରକାଗଜ ଯେତିକି ଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି, ପାଠକମାନେ ତହୁଁ ଅଧିକ ଦାୟୀ ବୋଲି ଦୈନିକ 'ସମ୍ବାଦ'ର ଷୋଡଶ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗଦେଇ ବିଶିଷ୍ଟ ସାହିତ୍ୟିକ ମନୋଜ ଦାସ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ସମାଜ ଉପରେ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଅଖଣ୍ଡ ପ୍ରଭାବ ରହୁଥିବାରୁ ସୁସ୍ଥ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗି ସେଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଓ ଚରିତ୍ରର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଦାସ କହିଥିଲେ ଯେ, ଆଜି ଖବରକାଗଜର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ବା ଚରିତ୍ର ନାହିଁ ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ ହେବା ସହିତ ଏହି ମାଧ୍ୟମ ଖରାପ ହୋଇଯାଇଛି ବୋଲି ଯାହା କୁହାଯାଉଛି ତାହାକୁ ଜଣେ ଦାର୍ଶନିକଙ୍କ ଉକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଭିନ୍ନ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇପାରେ । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ, ଆଜି ଖବରକାଗଜଗୁଡ଼ିକ ଯେ ଖରାପ ହୋଇଯାଇଛି ତା' ନୁହେଁ, ବରଂ ସମ୍ବାଦ ପରିବେଷଣର ଧାରା ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ହୋଇଛି । ଆଜି ସମ୍ବାଦପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଦୁର୍ଗୁଣ ପରିସ୍ଫୁଟ ହେଉଛି ତାହା ଆଗରୁ ପୃଥିବୀରେ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେହିସବୁ ଦୁର୍ଗୁଣ ସଂପର୍କରେ ସାଧାରଣ ଲୋକ ଜାଣିବାର ସୁଯୋଗ ନ ଥିଲା । ଆଜି ସେହିସବୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି । କିନ୍ତୁ ସମାଜର କେବଳ ଦୁର୍ଗୁଣ ବିଷୟରେ ଲେଖି ଲେଖି ଯେଉଁ ଖବରକାଗଜ ଲୋକପ୍ରିୟତା ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ, କ୍ରମେ ଦୁର୍ଗୁଣ ଖୋଜି ବୁଲିବା ତା'ର ଚାରିତ୍ରିକ ଲକ୍ଷଣ ହୋଇଯାଏ ବୋଲି ସେ ବର୍ଣନା କରିଥିଲେ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସମ୍ପାଦକ କିଭଳି ନିଜ ଖବରକାଗଜର ଚରିତ୍ର ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବେ ତାହା ସେ ନିଜେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଦରକାର ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଦାସ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

'ସମ୍ବାଦ'ର ୧୬ଶ ସ୍ୱନକ୍ଷତ୍ର ଉତ୍ସବ

ପାଠକୀୟ ରୁଚି ଦିନକୁ ଦିନ ନିମ୍ନମୁଖୀ ହେଉଥିବା ପ୍ରସଂଗରେ ସେ କହିଲେ ଯେ, ମଣିଷର ରୁଚିର ବହୁ ସ୍ତର ରହିଛି । ତେବେ ସଚରାଚର ମଣିଷ ନିମ୍ନ ସ୍ତରରେ ରହିବାକୁ ସୁଖ ପାଏ । ତଳେ ରହିବା ସବୁବେଳେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦଜନକ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଖବରକାଗଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଗି ଏହାର ପ୍ରସାର ସଂଖ୍ୟା ମୁଖ୍ୟ ମାପକାଠି ହୋଇଥିବାରୁ ଆଜି ଖବରକାଗଜ ପାଠକର ରୁଚି ସହ ତାଳ ଦେଇ ସେହି ସ୍ତରରେ ରହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଦାସ କହିଥିଲେ । ତେବେ ଏଥିପାଇଁ ଖବରକାଗଜ ଯେତିକି ଦାୟୀ ତାହାଠାରୁ ପାଠକମାନେ ଅଧିକ ଦାୟୀ । ଆମେମାନେ ଖବରକାଗଜକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଓ ପରୋକ୍ଷରେ ନିମ୍ନ ରୁଚିର ଖବର ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଏକ ରକମ ପ୍ରରୋଚିତ କରୁଛୁ ବୋଲି କହି ସେ କ୍ଷୋଭ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ସମ୍ବାଦର ବର୍ଗୀକରଣ କରି ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହାକୁ ଚାରିପ୍ରକାରର ବର୍ଣନା କରାଯାଇପାରେ । ପ୍ରଥମେ ହେଉଛି ସତ୍ୟ ସମ୍ବାଦ, ଦ୍ୱିତୀୟଟି ଅସତ୍ୟ ସମ୍ବାଦ, ତୃତୀୟଟି ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର ସମ୍ବାଦ ଓ ଚତୁର୍ଥଟି ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତିକର ସମ୍ବାଦ । ପାଠକକୁ ଚମକାଇ ଦେଇ ପ୍ରସାର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ାଇବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ବା ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନେକ ସମୟରେ ଖବରକାଗଜରେ ଅସତ୍ୟ, ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର ଓ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତିକର ଖବର ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି ବୋଲି ସେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ । ଖବରକାଗଜ ଜନମତକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ସାମର୍ଥ୍ୟ ରଖିଥିବାରୁ ଏହାର ସମ୍ପାଦକମାନେ ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର ସମ୍ବାଦ ପରିବେଷଣରୁ ବିରତ ରହିବାକୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଆଜିର ମଣିଷର ଖବର ପ୍ରତି ଅଧିକ ଆଗ୍ରହକୁ 'ଖବର କ୍ଷୁଧା' ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଶ୍ରୀ ଦାସ କହିଲେ ଯେ, ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରା ଉପରେ ଆଧାରିତ ରୁଚିସମ୍ପନ୍ନ ପତ୍ରିକାଗୁଡ଼ିକ ଅକାଳ ମରଣର ଶିକାର ହୋଇଛନ୍ତି । ଆଜି ସେହି ଜାଗା ମାଡ଼ି ବସିଛନ୍ତି ଅତ୍ୟାଧୁନିକ 'ନ୍ୟୁଜ୍ ମ୍ୟାଗାଜିନ୍'ମାନେ । ତେବେ ପ୍ରତିଟି ମଣିଷର 'ଖବର କ୍ଷୁଧା' ଭିତରେ ମଧ୍ୟ

ପୃଷ୍ଠା-୧୧ ଦେଖନ୍ତୁ

ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ପ୍ରସାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ... (ପୃଷ୍ଠା ୧ରୁ)

ଏକ ଅଦମନୀୟ ଜ୍ଞାନ ପିପାସା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଅଜି ସଚେତନ ଭାବରେ ନିଜ ଭିତରର ଏହି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଯାଇ କେବଳ ଖବର ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଉଛୁ ବୋଲି ସେ ବର୍ଣନା କରିଥିଲେ ।

କେବଳ 'ଖବର କ୍ଷୁଧା' ନୁହେଁ ଜୀବନର ସବୁ ସ୍ତରରେ ଆଜି ଅନୁରୂପ ଅବସ୍ଥା ଉପୁଜିଛି ବୋଲି ମନୋଜବାବୁ କହିଥିଲେ । ଏହି ଅବସ୍ଥାରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ ହେବାକୁ ହେଲେ ଚେତନାର ଗୁଣଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଂବିଧାନ ସଂଶୋଧନ କି ଆଇନର ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ସଂଭବ ହୁଏ ନାହିଁ । ବରଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା, ସଚେତନତା ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟାକୁଳତା ଭିତରେ ହିଁ ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଦାସ ବର୍ଣନା କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିଟି ମଣିଷ ଭିତରେ ବିବେକ ଓ ଆତ୍ମାର ଆହ୍ୱାନ ରହିଛି । ଚେତନା ସ୍ତରରେ ମଣିଷ ଟିକେ ଅଧିକ ସଚେତନ ହେଲେ ନିଜ ଭିତରର ସ୍ପନ୍ଦନ ଅନୁଭବ କରିପାରିବ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଦାସ ଗତ ଶତାବ୍ଦୀକୁ ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଶତକ ଭାବରେ ବର୍ଣନା କରି କହିଥିଲେ ଯେ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ମଣିଷକୁ ରାଜତନ୍ତ୍ର ଓ ସାମନ୍ତବାଦ ଭିତରୁ ମୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲାବେଳେ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ମଣିଷକୁ ଅହଂତାରୁ ମୁକ୍ତିଦେବ ବୋଲି ସେ ଆଶା ରଖନ୍ତି । ଅହଂତାରୁ ମୁକ୍ତି ହିଁ ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱାଧୀନତା ବୋଲି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଶ୍ରୀ ଦାସ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ମଣିଷକୁ ଏ ଦିଗରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ବୋଲି ମତପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଚେତନାର ପରିବର୍ତ୍ତନ କୌଣସି ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟ କିମ୍ବା ବିଧାନସଭାର ଆଇନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ବରଂ ଏଥିପାଇଁ ମଣିଷକୁ ତାର ଚେତନାର ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଦାସ ବିଭିନ୍ନ ଉଦାହରଣ ଓ ଲୋକକଥାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଇ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଉତ୍ସବରେ ସଭାପତିତ୍ୱ କରି 'ସମ୍ବାଦ'ର ସମ୍ପାଦକ ତଥା ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସୌମ୍ୟରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଲେ ଯେ, ଗୋଟିଏ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ସମ୍ପଦ ହେଉଛି ତାହାର କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ପାଠକ ସଂଖ୍ୟା । ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ଯେତେ ଯାହା ଥାଉ ପଛକେ ଯଦି ତା'ର ପାଠକ ନାହାନ୍ତି ତେବେ ତାହା ମୂଲ୍ୟହୀନ ବୋଲି ସେ ବର୍ଣନା କରିଥିଲେ । ଅଧିକ ପାଠକ ସଂଖ୍ୟା କେବଳ ଗୋଟିଏ ଖବରକାଗଜ ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯେ ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ତାହା ତା'ର ପରିଚିତି ଓ ପରିଆପ୍ତି ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ । ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ରାଜ୍ୟର ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରସାରିତ ଓ ସର୍ବାଧିକ ପଠିତ ଖବରକାଗଜ ଭାବେ 'ସମ୍ବାଦ'କୁ ଆଜି ଯେଉଁ ମାନ୍ୟତା ମିଳିଛି ତାହା ଓଡ଼ିଶାର ପାଠକମାନଙ୍କ ଅବଦାନ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ସେ ପାଠକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଲେ ଯେ, ଖବରକାଗଜ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଖବରକାଗଜ ନୁହେଁ ବରଂ ଏହା ଏକ ଆନ୍ଦୋଳନ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଖବରକାଗଜ ପ୍ରକାଶନ ବାହାରେ ସମ୍ବାଦର ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକା ସଂପର୍କରେ ସେ ବର୍ଣନା କରିଥିଲେ । ଆଗାମୀକାଲିର ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କୃତ ଓ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ 'ସମ୍ବାଦ' ତରଫରୁ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ତରରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଆୟୋଜନ କରାଯିବା ସହ 'ଆମ ଓଡ଼ିଶା' ସହାୟତାରେ ଓଡ଼ିଶା ଭାଷାକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି ବୋଲି ସେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ ଦେବା ଅବସରରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଲେ ଯେ, ମନୋଜ ବାବୁ ସବୁ ବର୍ଗର ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଲେଖନି ଚାଳନା କରି ଅପୂର୍ବ ସମ୍ମାନ ଓ ଲୋକପ୍ରିୟତା ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ସେ ମଧ୍ୟ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସ୍ତରରେ ଆମ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟକୁ ଉପସ୍ଥାପନା କରି ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଆଣି ଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଭଳି ଜଣେ ଅତିଥିଙ୍କୁ ପାଇଁ 'ସମ୍ବାଦ' ପରିବାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସାହିତ ବୋଲି ସେ ବର୍ଣନା କରିଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ମନୋଜ ଦାସ ପ୍ରଦୀପ ପ୍ରଜ୍ୱଳନ କରି ଉତ୍ସବ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିବା ପରେ 'ସମ୍ବାଦ'ର ଡି.ଜି.ଏମ୍. (ନ୍ୟୁଜ୍) ଗୌରୀଶଙ୍କର ଦାସ ଅତିଥି ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅବସରରେ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ, ପ୍ରବନ୍ଧ, ଲଘୁ କଣ୍ଠ ସଂଗୀତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ସହ 'କଥା' ନବପ୍ରତିଭା ଏବଂ 'କଥା' ଉପନ୍ୟାସ ଲାଗି କୃତୀ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ଓ ମାନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପରିଶେଷରେ ଇଷ୍ଟର୍ଣ ମିଡ଼ିଆର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସଂଜୀବ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଉତ୍ସବରେ ପୂର୍ବତନ ଉପମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବସନ୍ତ ବିଶ୍ୱାଳ, କୃଷି ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଅମର ଶତପଥୀ, କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡ଼େମୀର ସଭାପତି ରମାକାନ୍ତ ରଥ, ପୂର୍ବତନ ମନ୍ତ୍ରୀ ସେକ୍ ମତଲୁବ ଅଲ୍ଲୀ, ଡାକ୍ତର ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପାତ୍ର, ପ୍ରଫେସର ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରଥ, ଏ.ଏନ୍. [illegible]ଙ୍କ ସମେତ ବହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି, ସାହିତ୍ୟିକ, ସାମ୍ବାଦିକ ଓ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।